

Onemocnění z přírodních koupacích vod v České republice

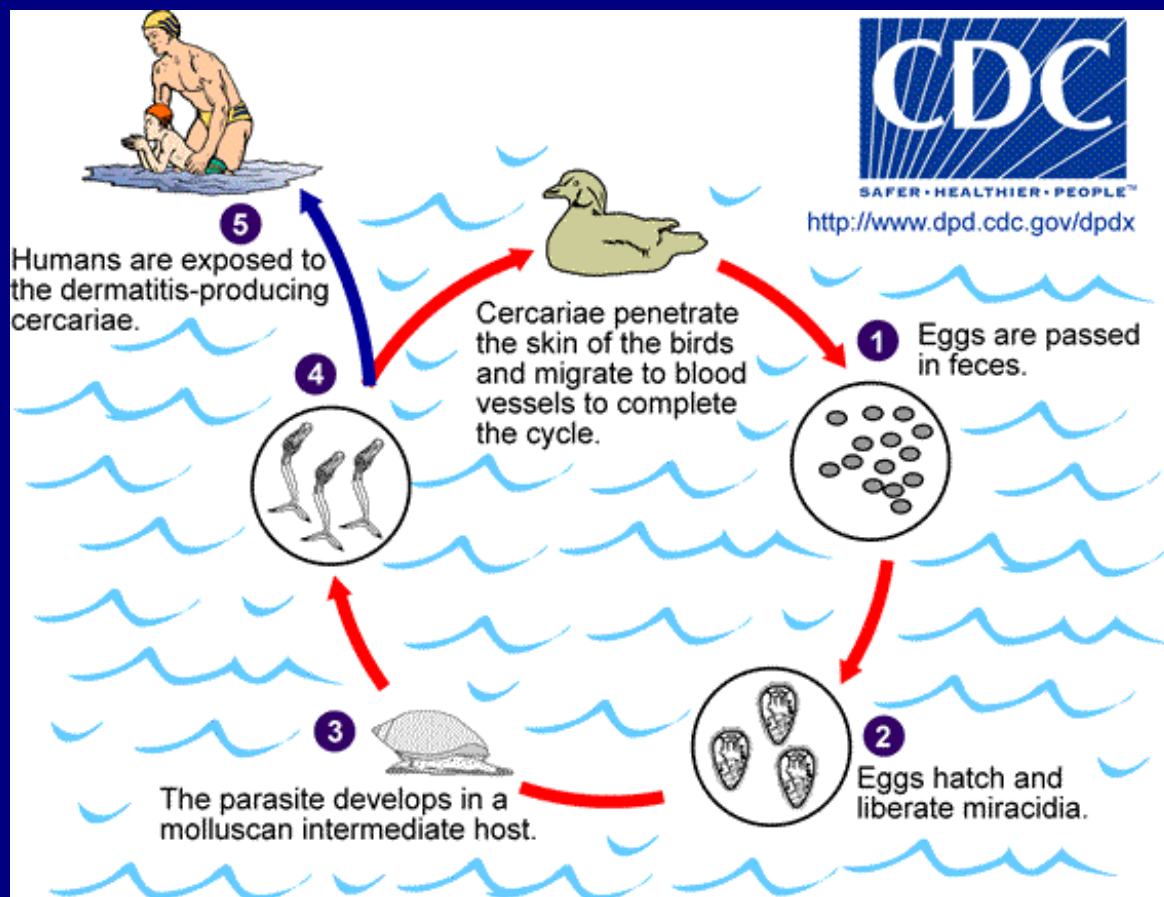
Martina Chvátalová, Petr Pumann,
František Kožíšek, Hana Jeligová

Vodárenská biologie 2013
6.-7.2.2013, Praha

Onemocnění z koupacích vod

- Infekční onemocnění (způsobená viry, bakteriemi, parazity)
- Cerkariová dermatitida
- Onemocnění způsobená látkami z řas a sinic

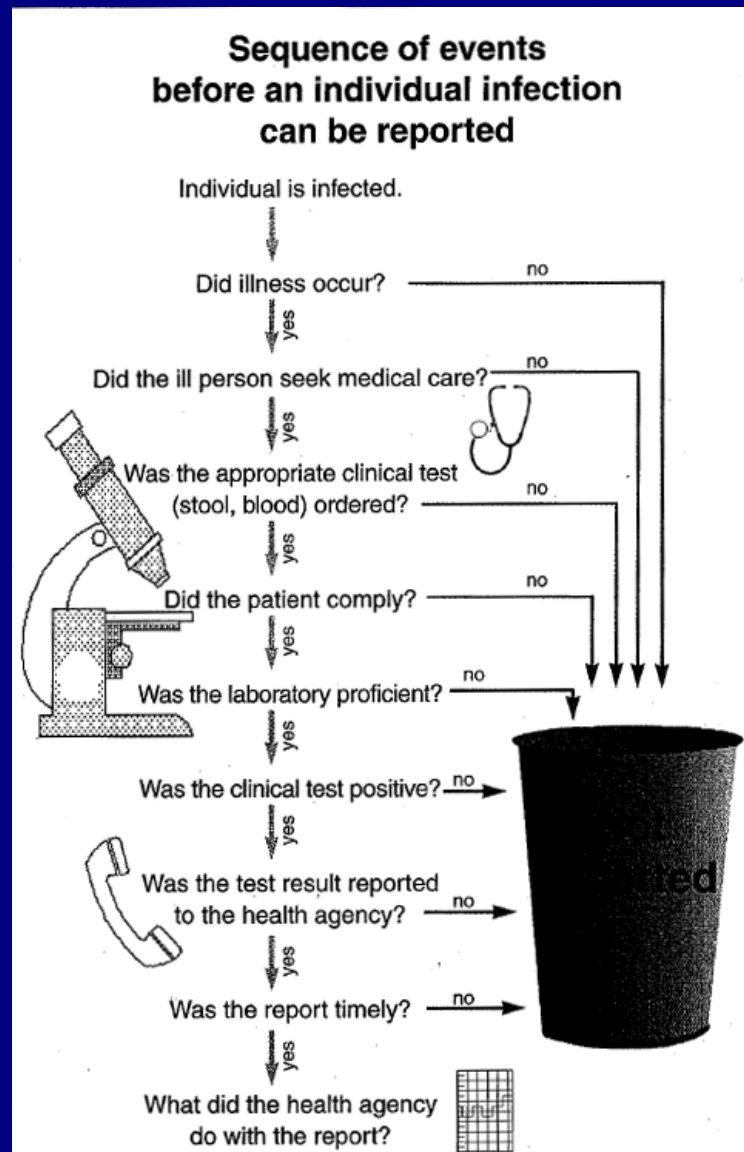
Cerkariová dermatitida

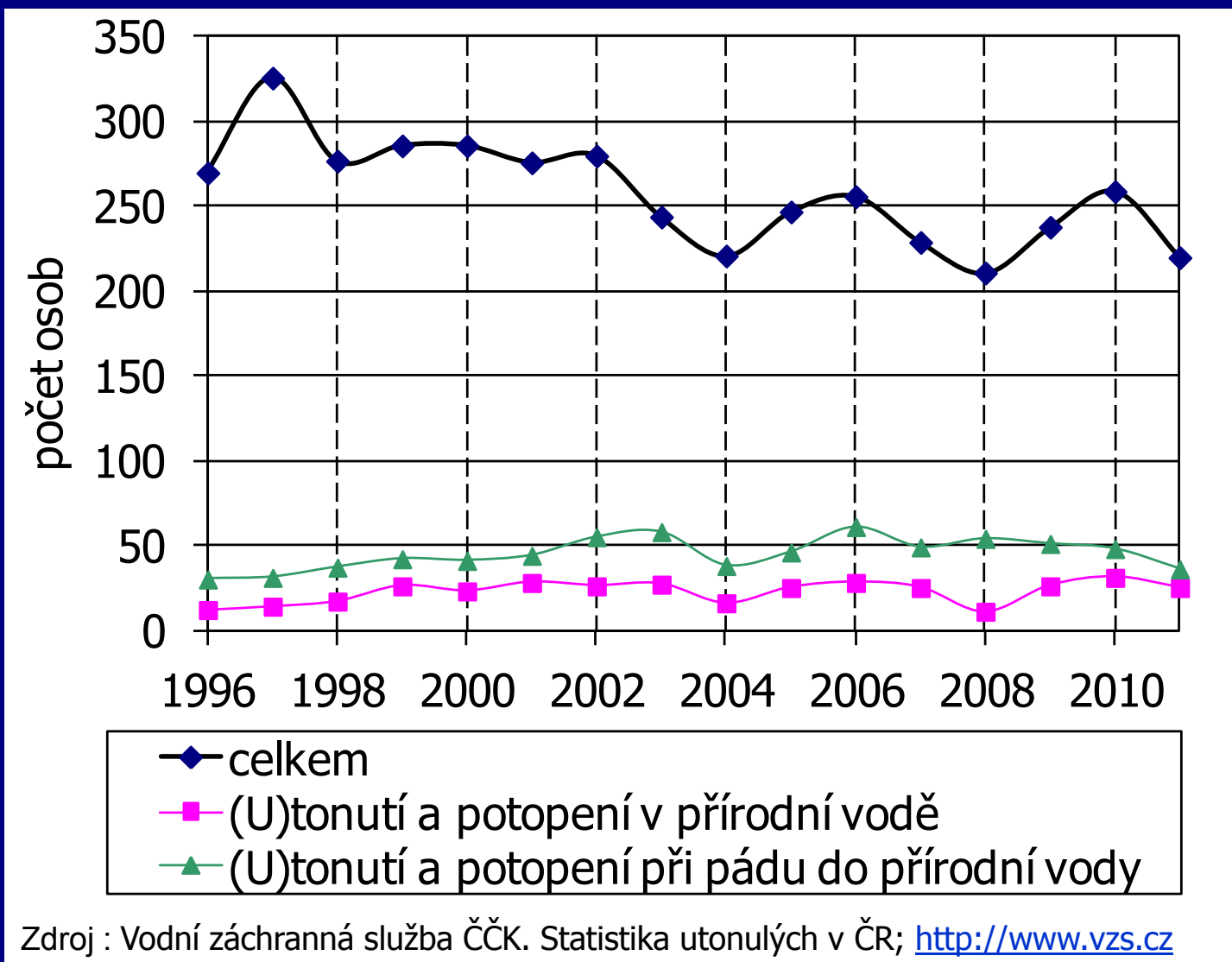

Skutečné případy/hlášené případy

- pouze malá část skutečných případů se dostane do „statistik“
- onemocnění s vážnějšími následky mají větší šanci na zaznamenání

Počty utonulých / vážných úrazů

V roce 1995 bylo zaznamenáno 38 případů a o dva roky později 30 případů poranění páteře při koupání. (Kaufman: Hygiena 2008(3): 112-113)

Epidemie / sporadické případy

- Epidemie - dva a více spolu souvisejících případů (stejný původ a stejný čas).
 - V USA k epidemiím řadí i případy primární amébové encefalitidy způsobené *Naegleria fowleri*
 - V Nizozemsku do epidemií i jednotlivé případy leptospiroz
- Sporadické (jednotlivé) případy

Zdroje informací

- Informace z KHS
- Odborná literatura
- Informace odborné veřejnosti
- Důvěryhodné informace laické veřejnosti
- Databáze Epidat
- Internetový dotazník

Dotazník - základní údaje

- Inspirace – Kalifornie (dotazník pro surfaře)
 - Turbow DJ, Kent EE, Jiang SC. Web-based investigation of water associated illness in marine bathers. Environ Res. 2008 Jan;106(1):101-9
- zpracování
 - 1. polovina roku 2009
 - připomínky od KHS
- spuštěn – polovina května 2009
 - <http://www.szu.cz/voda/dotaznik/>

[Home](#) » [Nemoci z koupání 1/3](#)

Nemoci z koupání

1. Pohlaví:

- muž
 žena

2. Věk:

3. Jméno* a kontakt (mail, telefon) nepovinné, ale užitečné údaje pro případné upřesnění informací:

4. Místo koupání (pokud je to možné, přesná lokalizace):

5. Datum koupání (pokud již nevíte přesně, uveďte aspoň týden nebo měsíc):

6. Počet koupajících se osob v daném místě a dni:

- 0 - 10
 11 - 50
 51 - 100
 více než 100

7. Přibližná délka pobytu ve vodě (za den):

8. Typ vodní aktivity: (můžete zaškrtnout i více možností)

- Brouzdání ve vodě
 Hry ve vodě
 Plavání bez ponoru hlavy
 Plavání s ponorem hlavy + potápění
 Vodní sporty (např. kanoistika, jízda na vodních lyžích nebo vodním skútru apod.):

Témata zdraví a bezpečnosti

Aktuality

Autorizace a kvalita služeb v ochraně
veřejného zdraví

Věda a výzkum

Knihovna

Odkazy

Kontaktní údaje

Státní zdravotní ústav

Štefánikova 48

100 02 Praha 10, 100 42

Telefon: 275010330

Fax: 275010330

9. Napili jste se při koupání vody?

- ano
 ne

10. Doba (v hodinách či dnech), za jak dlouho od kontaktu s vodou se objevily první příznaky onemocnění:

11. Projevy onemocnění (prosíme o podrobnější popis):

12. Délka trvání onemocnění:

13. Navštívil(a) jste kvůli tomuto onemocnění lékaře?

- ano
 ne

pokud ano, za jak dlouho po objevení příznaků:

pokud ano, jaká byla diagnóza?

14. Byla nutná léčba?

- ano
 ne

15. Byla nutná hospitalizace?

- ano
 ne

16. Víte ještě o jiném případě, výskytu zdravotních problémů z téže vody? Prosíme, uveďte:

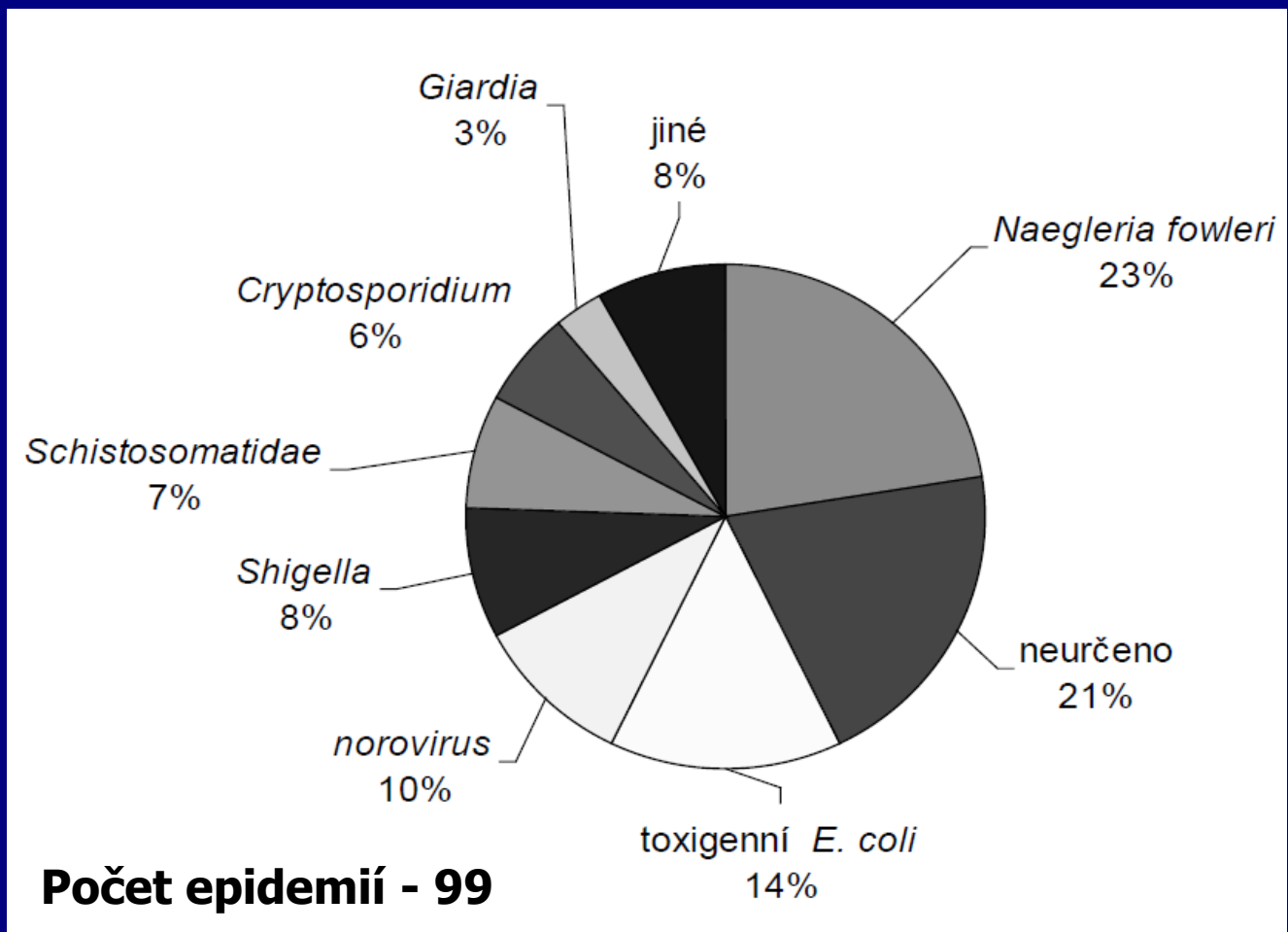
17. Zde můžete uvést jakékoli další informace, které považujete v této souvislosti za důležité (např. zdravotní stav či léčba, které mohou nějakým způsobem souviset s projevy onemocnění, úhyn ryb v dané lokalitě, chov zemědělských zvířat v blízkosti koupacího místa, zákal vody ad.):

*Jméno a kontakt slouží zpracovatelům dotazníku jen pro případ potřeby upřesnění poskytnutých informací. Další zpracování a prezentace výsledků se již děje ve zcela anonymní podobě, takže nemusíte mít obavu ze zneužití

Epidemie ČR – pouze cerkariová dermatitida

Rok	Místo	Počet případů
1985-6	Nový rybník (Příbram), Grado u Čelákovic, Spálený mlýna u Líšnice, rybník v Úholicích	118 (záznamy lékařů)
2006	Nový Bor	61 (záznamy lékařů)
2009	Zákupy	11
2010	Nový Bor	2
2007-12	rybníky v Plzni - Velký Bolevecký, Třemošenský, Šídlovský a Košinář	3
2011	menší město jižně od Plzně	3
2012	Slapy - Županovice	přibližně 10
2012	Nový rybník (Příbram)	7?
Celkem	11	215

USA – epidemie z přírodních koupacích vod (1995 - 2004)

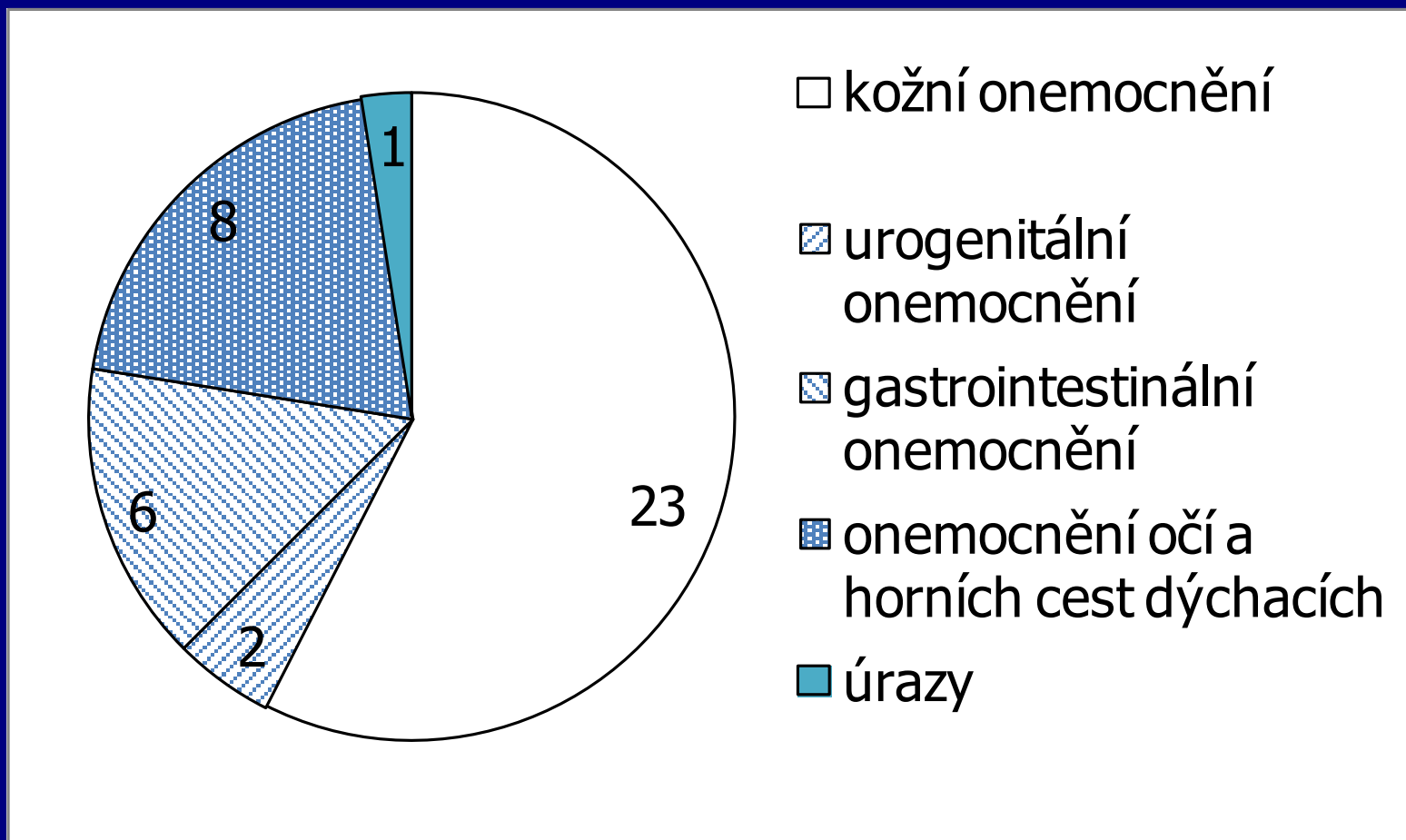
Epidemie - Nizozemsko

- v období 1991 – 2007 celkem 742 epidemií s 5623 případy
- převládala kožní onemocnění (48% epidemií) a dále pak onemocnění gastrointestinální (31% epidemií)
- Zahrnuty i leptospirózy (21 případů – 3%) – v ČR za období (2003 – 2012) 62 případů (zdroj EPIDAT)

Dotazník 2009 - 2012

- 40 věrohodných záznamů z přírodních koupacích vod + 3 z bazénů
- Celkem 251 záznamů (ale většinou nedokončené vyplnění)
- Vtipálků málo
- V Kalifornii (surfaři) – za období 1996 – 2005 vloženo 1190 úplných hlášení
 - Turbow DJ, Kent EE, Jiang SC. Web-based investigation of water associated illness in marine bathers. Environ Res. 2008 Jan;106(1):101-9
- Rakousko (jen cercariová dermatitida) za 4 roky 34 případů
 - Hörweg C, Sattmann H, Auer H. Cercarial dermatitis in Austria: questionnaires as useful tools to estimate risk factors? Wien Klin Wochenschr. 2006;118(19-20 Suppl 3):77-80

Dotazník 2009 – 2012 (40 hlášení)

Dotazník 2009 – 2012 (40 hlášení)

	ANO	NE
Návštěvy lékaře	11	28
Hospitalizace	0	33
Léčba	15	15
Ponor hlavy	13	27
Přírodní koupaliště	30	9

EPIDAT

- V letním období nárůst hlášení aseptických meningitid pravděpodobně enterovirového původu nebo leptospiróz

Závěry

- Epidemie – zaznamenány pouze cerkariové dermatitidy (11)
- V dotazníku za období 2009 – 2012 hlášení onemocnění 40 z přírodních koupacích vod (především kožní onemocnění)

Děkujeme za pozornost

Příspěvek byl částečně vytvořen v rámci „Nové Metodické přístupy pro kontrolu a hodnocení povrchových vod ke koupání“ (TA 01020675).

Velmi děkujeme za poskytnuté informace o epidemiích Pavle Procházkové, Martině Wittlerové, Luboši Mandíkovi, Jindrovi Durasovi, Čestmíru Benešovi a dále všem nejmenovaným, kteří vyplnili internetový dotazník nebo nás jiným způsobem informovali o proběhlých onemocněních z koupacích vod.